

cooperate with subject matter experts because mistranslations can also happen due to a lack of subject knowledge.

Literature

1. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (01.03.2020).
2. Fallah M., Akbari O. The Role of a Medical Translator/Interpreter in Bringing Satisfaction to Health Tourists at Razavi Hospital. *Razavi International Journal of Medicine*. 2017. № 5 (1). P. 1–3.
3. Gaballo V. Exploring the Boundaries of Transcreation in Specialized Translation. *ESP Across Cultures*. 2012. № 9. P. 95–113.
4. Greene J.A. *Generic: The Unbranding of Modern Medicine*. Baltimore : Johns Hopkins University Press, 2014. 354 p.
5. Karwacka W. Quality Assurance in Medical Translation. *The Journal of Specialised Translation*. 2014. № 21. P. 19–34
6. Levine N., Levine C. C. *Dermatology Therapy. A-Z Essentials*. New York : Springer, 2003. 639 p.
7. Melashchenko M. Keys to Successful Ukrainian-English Medical Translation. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2017. Вип. 154. С. 146–149.
8. US National Library of Medicine. URL: <https://medlineplus.gov/chickenpox.html> (01.03.2020).

ЗНАЧЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО ПЕРЕКЛАДУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Квасецька Г.-І. С.

*студентка факультету філології і журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

У сучасному світі одною з головних рис стали глобалізаційні процеси. А це означає, що спілкування між народами та окремими людьми різних національностей стало дуже потрібним, без нього не обійтися. Тобто міжкультурна комунікація стала підґрунтям усіх міжнародних відносин та контактів.

На межі ХХ і ХХІ ст. загострилися проблеми поглибилося вивчення засобів комунікативного впливу. Змінився «мовний смак епохи»: на зміну «тоталітарній мові» прийшла «вільна» мова засобів масової інформації, спілкування на різних рівнях; зросла роль мовлення особистості. Питання міжкультурної комунікації досліджують різні галузі знання, зокрема, теорія

перекладу, лінгвокраїнознавство, етнолінгвістика, соціологія, культурологія, культурна антропологія, етнопсихологія тощо. Але аналіз міжкультурної комунікації саме у взаємозв'язку з наукою про переклад дозволяє розглянути питання ролі перекладу у встановленні адекватного сприйняття іншомовними індивідами одне одного та інформації, яку треба повідомити та зберегти при цьому національну і культурну ідентичність.

Поняття міжкультурної комунікації виникає в середині ХХ століття і пов'язане з іменами таких вчених як Е. Голл, К. Клакхон, А. Кребер, Р. Портер, Д. Трагер, Л. Самовар. Теорії міжкультурної комунікації, що намагалися пояснити даний феномен з різних точок зору, розробляли такі західні дослідники, як К. Бергер, С. Гантінгтон, Е. Гірш, Е. Голл, Г. Гофстеде, С. Даль.

Однак, існує ще ціла низка теоретичних та практичних питань, що потребують дослідження. Для прикладу тема впливу міжкультурного спілкування як на розвиток сучасного суспільства, так і на окремого індивіда, його зв'язок з теорією та практикою перекладу та роль останнього у цьому процесі. Процес міжкультурної комунікації починається зі звичайного визнання факту існування культурних відмінностей між представниками різних культур, що є однією з найважливіших причин непорозуміння, а також їх подолання. Головним суб'єктом комунікації є людина, яка для забезпечення своєї життєдіяльності вступає у взаємозв'язок з іншими людьми. 70% свого часу людина витрачає саме на комунікацію. Між системами людських взаємин посилає культура, яка визначає характер і ефективність людського спілкування. Здійснення міжкультурної комунікації можливе, коли одна та інша сторона можуть досконало розуміти одна одну, зберігши при цьому точний смисл і зміст сказаного. Переклад у цьому процесі виступає спільним кодом для досягнення взаєморозуміння.

Термін «міжкультурна комунікація» певною мірою співвідноситься з поняттям «діалог культур». Найбільш вичерпний аналіз цього явища подано в працях В. Біблера, який наголошує на формуванні нового соціального соціуму культури – форми вільного спілкування людей у її силовому полі [1, с. 32]. Діалог культур – це потреба у взаємодії, взаємному збагаченні, яке передбачає взаєморозуміння, а значить тотожність.

Міжкультурна комунікація – це соціальний феномен, сутність якого полягає у конструктивній чи деструктивній взаємодії між представниками різних культур (національних та етнічних), субкультурами в межах чітко визначеного просторово-часового континууму. У центрі міжкультурних взаємодій перебуває людина як носій загальнолюдських універсалій і культурних особливостей. Ця людина діє й взаємодіє з іншими на основі цих універсалій і особливостей у великій кількості контекстів спілкування [2, с. 2].

При цьому всьому необхідно враховувати той факт, що процес міжкультурної комунікації має складну структуру і включає безліч чинників, які впливають на умови її протікання і фінальний успіх. Як зазначає Р. К. Міньяр-

Белоручев, «науці про переклад доводиться вивчати і умови породження вихідного тексту, і умови сприйняття перекладного тексту, і соціальний статус комунікантів, і мовну ситуацію, і різні супутні явища, що входять в складне поняття комунікації з використанням двох мов, яка і являє собою об'єкт науки про переклад» [5, с. 7].

Відомий російський перекладознавець А. Д. Швейцер визначає переклад, як «односпрямований і двофазний процес міжмовної і міжкультурної комунікації, при якому на основі підданого цілеспрямованому аналізу первинного тексту створюється вторинний текст, що замінює первинний в іншому мовному і культурному середовищі; процес, що характеризується установкою на передання комунікативного ефекту первинного тексту, частково модифікується відмінностями між двома мовами, між двома культурами і двома комунікативними ситуаціями» [3, с. 75].

Отже, переклад задовольняє суспільну потребу у міжкультурній комунікації. Як вказує К. Л. Латишев, переклад має на меті задовольнити потребу суспільства в двомовної комунікації, яка в максимальній мірі наближена до природної, одномовної комунікації [4, с. 10].

Таким чином, міжкультурна комунікація, як особливий вид порозуміння, припускає спілкування між носіями різних мов і різних культур. Співставлення мов і культур виявляє не тільки загальне, універсальне, але й специфічне, національне, самобутнє.

Дві мовні системи можуть взаємодіяти, але в цей час бути незалежними одна від одної. Найважливішим є передача правильного граматичного, змістового, смислового значення тексту від первинного до перекладеного тексту, від одного носія до іншого. Отже, міжкультурний переклад в період глобалізації є невід'ємною складовою міжкультурних відносин.

Література

1. Библер В. С. Культура. Диалог культур (опыт определения). *Вопросы философии*. 1989. № 6. С. 31–42.
2. Бреус Е. В. Теория и практика перевода с английского на русский. Москва : Высшая школа, 1990. 103 с.
3. Швейцер А. Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. Москва, 1988. 216 с.
5. Латышев Л. К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. Москва : Просвещение, 1988. 160 с.
6. Миньяр-Белоручев Р. К. Общая теория перевода и устный перевод. Москва : Воениздат, 1980. 237 с.